

Nr 816

Av herr Nelander m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 48, angående reformering av socionomutbildningen.

(Lika lydande med motion nr 669 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 48 till innevarande års riksdag har en reformering och utbyggnad av socionomutbildningen föreslagits. Denna kvalitativa och kvantitativa upprustning synes oss väl motiverad.

Tillgången på socionomer är redan nu otillräcklig. Även med den föreslagna ökningen av utbildningskapaciteten vid socialhögskolorna förslår inte antalet utbildade socionomer på långt när att fylla behovet. Med en höjning av utbildningens kvalitet torde följande, att nya områden öppnas för socionomer och att därigenom efterfrågan på socialt utbildade ytterligare kommer att öka.

Att säkert beräkna behovet på längre sikt är ej görligt. Så mycket är dock uppenbart, att efterfrågan under avsevärd tid framåt icke kommer att kunna täckas ens med den föreslagna ökningen av utbildningskapaciteten vid socialhögskolorna. Det får därför anses sannolikt, att den utbildning av social arbetskraft som med statsbidrag nu sker vid Sköndalsinstitutet allttjämt kommer att vara behövlig för att i sin mån avhjälpa brist-situationen på det sociala fältet.

I propositionen angående reformering av socionomutbildningen framhåller departementschefen angelägenheten av att studiekurserna vid de olika instituten ges en likartad utformning. Enligt vår uppfattning bör detta gälla även Sköndalsinstitutet, eftersom riksdagen för den utbildning som där bedrivs beviljat ett anslag för innevarande år av kr. 150 000, vilket belopp Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition även föreslagit för budgetåret 1964/65. Statsmakterna har givetvis intresse av att dessa medel kommer till riktig användning. Det är också av allmänt intresse att den ungdom som får sin utbildning vid Sköndalsinstitutet även i framtiden får en fullgod utbildning, liksom att deras blivande arbetsgivare skall kunna bedöma deras kompetens i relation till andras.

I anslutning till att departementschefen i propositionen framhåller, att socionomutbildningens karaktär av en sammanhållen, mot vissa centrala fält inriktad yrkesutbildning skall bevaras, vill vi hävda, att det icke torde erbjuda några större svårigheter för Sköndalsinstitutet att omorganisera sin utbildning till full likställighet med den nu för socialhögskolorna före-

slagna yrkesinriktade sociala utbildningen. Sköndalsinstitutets ledning har också förklarat sig beredd att genomföra en sådan omorganisation.

Utomordentliga yttre förutsättningar för genomförandet av en sådan föreligger. Sköndalsinstitutet disponerar redan nu goda lokaler, undervisningsmateriel och ett välförsett bibliotek. De studiesociala förhållandena är välordnade genom moderna elevbostäder och möjligheter till kost i särskild matsal. För de ordinarie lärarna står tjänstebostäder till förfogande. Genom sitt läge inom Stockholm har Sköndalsinstitutet goda möjligheter att till sin undervisning knyta såväl kvalificerade, fasta lärarkrafter som tillfälliga föreläsare.

I fråga om undervisningsformerna avviker Sköndalsinstitutet inte från socialinstitutens. Undervisningen meddelas i mindre grupper i form av föreläsningar, lektionsundervisning, diskussions- och uppsatsseminarier. Kursernas omfattning och examensfordringarna avviker icke heller i större utsträckning från socialinstitutens än vad socialinstitutet hittills inbördes gjort i dessa avseenden. I konsekvens härmed har också statliga och kommunala organ vid tillsättning och löneplacering jämställt sökande med examen vid Sköndalsinstitutets sociala linje med sökande med examen vid annat socialinstitut. Cirka 2/3-delar av de studerande är manliga.

Förutom studierektor (docent) är följande fasta lärarbefattningar i sociala ämnen f. n. inrättade vid Sköndalsinstitutet:

lektorat i psykologi (docent)

lektorat i statskunskap och socialpolitik (fil. lic.)

lektorat i socialkunskap och socialmetodik (f. n. vakant)

examinator i sociologi (docent)

praktikanthandledare.

Dessutom finnes heltidsanställd bibliotekarie (fil. kand.) Befattningarna är placerade i samma lönegrader som motsvarande befattningshavare vid övriga socialinstitut. I övrigt uppehålls undervisningen av arvodesanställda föreläsare, experter från departement och ämbetsverk och andra med ledande ställningar inom statlig och kommunal administration. Kombinationen av ordinarie lärare med undervisning inom vidare fält och föreläsare med hög kompetens på specialområden ger utbildningen både erforderlig överblick och nödvändig detaljkunskap.

Sedan förra årets riksdag beviljat anslag till Sköndalsinstitutet har lektoratet i psykologi inrättats och tillsatts med docentkompetent innehavare.

Ur samhällets synpunkt synes det både praktiskt och ekonomiskt lämpligt, att i en situation av stor brist på socialt utbildad arbetskraft tillgodogöra sig en väl fungerande utbildningsanstalts uppenbara resurser. Erfarenheten visar, att Sköndalsinstitutet rekryterar till socialt arbete en elevkategori, som valt den sociala banan just på grund av den utbildningsmöjlighet och de studiesociala förmåner, som Sköndalsinstitutet kunnat erbjuda.

Skall denna utbildningsmöjlighet kunna upprätthållas i önskvärd likhet med utbildningen vid socialhögskolorna, bör även Sköndalsinstitutet anpassas efter de riktlinjer, som dragits upp för socialhögskolorna. Det synes oss då önskvärt, att Sköndalsinstitutet blir ställt under samma tillsyn som de föreslagna socialhögskolorna och att Sköndalsinstitutet blir representerat i den samarbetsnämnd, som inrättades den 1 juli 1963, genom att dess rektor som adjungerad ledamot får delta i nämndens sammanträden. Vidare bör examen vid Sköndalsinstitutet berättiga till fortsatta studier vid universitet på samma sätt som examen vid socialhögskola.

Vi hemställer,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad ovan anförts angående Sköndalsinstitutets anpassning efter de riktlinjer som i proposition 48 uppdragits för socialhögskolorna.

Stockholm den 17 mars 1964

Eric Nelander

Ake Zetterberg

Yngve Hamrin

Oskar Lindkvist

Ernst V. Staxäng

Märta Boman

Erik Larsson

i Norderön

Arvid Nilsson

David Gomér

Carl Eric Hedin

i Lönsboda

James I. A. Dickson

Gunnar Larsson

David Svenungsson

i Luttra

J. Augustinus Keijer

Axel Gustafsson

Einar Rimmerfors

i Borås

Johannes Antonsson

Daniel Wiklund

Stina Gunne